

Evropski puls

Elektronski mjesecnik za evropske integracije - broj 67, april 2011.

TEMA BROJA

Značaj i posljedice prve Parade ponosa u Crnoj Gori

intervju

Predsjednik NSEI
Nebojša Medojević

analiza

Da li se zapadni Balkan vraća
u zagrljaj 90-tih

izazovi u EU

Kako sprječiti
konflikt interesa u EK

Uvodnik: Crkva

Vladan Žugić

Bila jedna mala država koja je, čini se, bila na pravom putu da dobije datum pregovora sa Evropskim unijom. Onda su se pojavili temelji neke crkve iz XV vijeka na kojima su mještani i sveštenici Srpske pravoslavne crkve dogradili zidove. Dvor i vladajuća familija su se podijelili – jedni su bili da se odmah ruše zidove, drugi su bili da se taj posao odloži dok se narod ne umiri. Već ogrizli u korupciji, zakulisne radnje i svakojake ambicije dio dvorjana jedva dočeka svadbu, što državu uvede u političku nestabilnost i zaustavi nejaki napredak ove male države. Da li možete da zamislite ovakav scenario? Da li možete da povjeruje da bi se vladajuća koalicija ili vladajuća partija mogla podijeliti zbog temelja crkvice na Svetom Stefanu što bi uzrokovalo političku krizu i sigurno odložilo dobijanje datuma pregovora sa EU? Da li možete da zamislite međusobna optuživanja sadašnjih kolega da su krivi što je zaustavljen evropski put Crne Gore (šef parlamenta Ranko Krivokapić je već optužio premijera Igora Lukšića da Vlada ne izvršava osnovni zahtjev Brisela – sproveđenje zakona). Da li mislite da će ubrzo poslije crkve uslijediti novi isforsirani sukobi? Da li to možete zamisliti, ako znate da dijelu vladajuće garniture odgovara kriza jer im, na drugoj strani, ne odgovara da Crna Gora počne pregovore o članstvu sa EU. To za njih znače gubljenje brojnih privilegija, sumnjivih unosnih poslova ili čak lične slobode? Da li je ovo samo teorija zavjere?

Kalendar

04. april

Balkan traži više novca od EU / Nacionalni koordinatori zemalja zapadnog Balkana za korišćenje prepristupnih (IPA) fondova dogovorili u Beogradu da od EU zajednički zatraže da im u godinama pred ulazak u EU poveća finansijsku pomoć. "To bi značilo da zemlje zapadnog Balkana zauzvrat dobijaju manju pomoć nakon učlanjenja u EU", rekao je potpredsjednik Vlade Srbije Božidar Đelić nakon sastanka na kojem je Crnu Goru predstavljala Slavica Milačić, državna sekretarka za evropske integracije.

05. april

Održan prvi sastanak Nacionalne konvencije / Održan prvi sastanak Nacionalne konvencije o evropskoj integraciji Crne Gore koja je okupila predstavnike civilnog društva, zakonodavne i izvršne vlasti. Ovaj projekat realizuje Evropski pokret u Crnoj Gori i Slovačka asocijacija za spoljnu politiku, uz podršku Ministarstva vanjskih poslova Slovačke i SLOVAKAID-a i učešće Vlade i Skupštine Crne Gore. Cilj projekta, kako je rekao ministar vanjskih poslova **Milan Ročen**, nije da otvorimo još jednu tribinu za političke borbe, "već da zajednički utvrđujemo najbolju politiku za ostvarenje strateških nacionalnih interesa Crne Gore na njenom evropskom putu."

08. april

Baroso ponovio da očekuje konkretne rezultate / Predsjednik Evropske komisije **Jose Manuel Barroso** tokom posjete regionu boravio u Crnoj Gori gdje se sreo sa zvaničnicima. On je rekao da Brisel želi da vidi konkretne rezultate u oblastima borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, kao i u jačanju nezavisnosti pravosuđa. "Rezultat je uvjek najbolji dokaz političke volje", naglasio je on.

29. april

Bez reforme sudstva, nema ni drugih reformi / Direktor Direkcije za zapadni Balkan u Evropskoj komisiji **Pierre Mirel** kazao da ako u zemlji reforme sudstva ne počnu veoma rano, postoji rizik da se mnoge druge reforme ne sprovedu, da se biznis okruženje neće poboljšati i da se prava građana i kompanija neće u potpunosti poštovati. "To je jedna od lekcija koju smo naučili tokom posljednjeg proširenja", rekao je Mirel na predavanju studentima Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

”Staroj” Evropi trebaju stranci

Njemačkoj nedostaju inžinjeri, majstori, doktori, i mnoge druge profesije. Otvaranje njemačkog tržišta rada ne samo da neće dovesti do dramatičnog priliva radnika iz centralne i istočne Evrope, već i otvara nove mogućnosti za ekonomski rast u Njemačkoj.

László Andor

Sloboda kretanja radnika je jedan od osnovnih principa EU. Zajedno sa slobodnim protokom robe, usluga i kapitala, ona predstavlja temelj zajedničkog tržišta i kao takva doprinosi uspjehu evropskog projekta. Uprkos tome, u određenim periodima ovaj osnovni princip je bio predmet ograničenja.

U posljednjih 7 godina ugovori o pristupanju EU su omogućili postojećim članicama da sprječe ulazak radne snage iz zemalja koje su pristupile Uniji 2004. i 2007. Ograničenja za radnike iz Bugarske i Rumunije će ostati na snazi do kraja decembra 2013. Za ostalih 8 novih zemalja članica iz istočne i centralne Evrope sloboda kretanja radnika je bila ograničena do 1. maja 2011. od strane Njemačke, Austrije, i u manjoj mjeri Velike Britanije. U vremenima ekonomske krize, zahtjevi za protekcionističkim mjerama nailaze na snažniji odziv javnosti. Znam da je i prije proširenja 2004. mogućnost negativnih posljedica slobodnog kretanja radnika iz novih članica na tržišta rada tadašnjih 15 članica bio predmet sličnih strahova. Deset zemalja koje su tada pristupile Uniji imale su ukupno 74 miliona stanovnika, što je uvećalo populaciju EU za 20%. Velike razlike u standardu života i prihodima između “starih” i “novih” članica, kao i geografska blizina tržišta su doprinijele zabrinutosti da će tržišta rada starih članica biti preplavljeni imigrantima sa istoka.

Podaci, međutim, pokazuju da radnici iz novih zemalja članica predstavljaju tek oko 0.7% radne snage u starim članicama. Sa druge strane, državljeni trećih zemalja pokrivaju čak 5% radnih mjesta u EU. Ukupno, priliv radnika iz novih zemalja članica je daleko od poplave. Naravno, postoje velike razlike između zemalja

– Velika Britanija i Irska su od početka otvorile svoja tržišta rada, što je uticalo na visoku stopu imigracije. Tokom proteklih godina, Komisija je pratila efekat proširenja, i naša istraživanja su došla do tri glavna zaključka. Prvo, ukupan privredni uticaj povećane mobilnosti unutar EU je pozitivan, i nije doveo do ozbiljnije destabilizacije tržišta rada, čak i u zemljama u kojima je priliv radnika sa istoka bio mnogo obimniji.

Druge, između 2004. i 2007. plate lokalnih radnika su nastavile da rastu kako u zemljama koje su primale radnike tako i u onima iz kojih je radna snaga odlazila. Štoviše, prije početka ekonomske krize nije bilo nikakve indikacije rasta nezapošljenost, i broj nezapošljenih je čak opao u nekim zemljama. Treće, sjetimo se da radnici iz “novih” zemalja članica dolaze u stare članice da bi radili. Ovaj vid imigracije je značajno doprinio smanjenju broja nepopunjениh radnih mjesta u mnogim sektorima i profesijama gdje je postojala potražnja koja nije mogla biti popunjena iz lokalnih izvora. Pozitivan rezultat je i smanjenje rada na crno, jer su radnici iz novih članica iskoristili mogućnost slobodnog kretanja da se legalno integrišu u tržišta rada starih članica.

Finansijska kriza i prateća privredna recesija su duboko potresle privrede i tržišta rada svih članica. Na sreću, već vidimo znake oporavka, iako je prosječna stopa nezaposlenosti u EU još uvek visoka: 9.6% u februaru ove godine. Ono što još više zabrinjava je da je oporavak neujednačen. Uporedimo samo situaciju Španiji i Poljskoj: poljski premijer je nedavno svoju zemlju nazvao “zelenim ostrvom EU” u ekonomskom smislu, i Poljskoj zaista treba čestitati na uspješnom prevazilaženju krize.

Ove razlike predstavljaju izazov za EU uopšte, ali ja sam uprkos tome optimista. Ekonomске projekcije su prilično pozitivne, i sve je više novih radnih mjesta. Nažalost, najveći broj ovih radnih mjesta su sa polovičnim radnim vremenom ili na određeno, što baca sjenku sumnje na kvalitet i održivost ekonomskog oporavka i ukazuje na osjećaj nesigurnosti među poslodavcima.

Neke kategorije radne snage su u posebno teškoj poziciji. Kriza nezapošljenosti je posebno teško pogodila mlade ljude, a situacija je i dalje veoma teška. U novembru 2010. nezapošljenost među mladima je dostigla 21%, i jedino je u Njemačkoj, Holandiji i Austriji manje od 10% mlađih nezapošljeno. U drugim zemljama je situacija veoma kritična: u baltičkim zemljama, Irskoj, Grčkoj i Slovačkoj više od 30% mlađih ne uspijeva da se zaposli, a u Španiji je njihov broj preko 40%.

Iako ne želim da umanjujem teškoće mlađih ljudi u Njemačkoj, očigledno je da je situacija ovdje daleko bolja nego u drugim članicama. Glavno pitanje je: da li otvaranje njemačkog tržišta rada predstavlja šansu ili rizik za Njemačku? Što će se dogoditi nakon prvog maja? Od proširenja 2004. broj stanovnika osam novih država članica koji žive u Njemačkoj je tek neznatno porastao. U međuvremenu je u ovim zemljama došlo do znatnog povećanja prihoda, plata i zapošljenosti, i na osnovu mnogih indikatora državljeni centralne i istočne Evrope imaju mnogo manje razloga da traže posao u inozemstvu.

Najzad, što je možda najvažnije, mobilnost radne snage između država članica može samo da doprinese smanjenju neravnoteže sa kojima njemačko tržište rada već neko vrijeme pokušava da se izbori. Njemačkoj nedostaju inžinjeri, majstori, doktori, i mnoge druge profesije.

Otvaranje njemačkog tržišta rada ne samo da neće dovesti do dramatičnog priliva radnika iz centralne i istočne Evrope, već i otvara nove mogućnosti za ekonomski rast u Njemačkoj.

Nakon sedam godina, tranzicioni period zabrane rada državljanima iz osam novih država članica je istekao, i Komisija smatra da je u potpunosti ispunio svoju svrhu. Sada je vrijeme da se građanima ovih zemalja da puno pravo na osnovnu slobodu, slobodu kretanja i rada. Ujedno, to je i ogromna šansa za Njemačku, i treba je iskoristiti.

Autor je evropski komesar za zapošljavanje, socijalne pitanja i inkluziju. Izvodi iz govora na konferenciji o slobodnom kretanju radne snage, Berlin, 30.03.2011.

Značaj i posljedice prve Parade ponosa u Crnoj Gori za demokratski razvoj društva

Za početak razbijanje mita o muževnim Crnogorcima

Tanja Pavićević

Sve dileme su izgleda otklonjene. Na podgoričkim ulicama 31. maja, za kada je planirano održavanje Parade ponosa, u defileu će se naći zvanični predstavnici crnogorske Vlade. Izvršna vlast, do sada često kritikovana u izvještajima Brisela i drugih međunarodnih adresa zbog diskriminacije LGBT osoba, i zvanično je potvrdila da će pružiti institucionalnu podršku Paradi ponosa, te da će delegirati dva predstavnika iz svojih redova u Organizacioni odbor manifestacije.

Za sociologa Ratka Božovića sama Parada ponosa neće mnogo učiniti da se poveća demokratski kapacitet crnogorskog društva: „Mislim da će to ići teško zbog tradicionalnog mentaliteta. U mrkih i muževnih Crnogoraca važan je lažni ponos i monolitnost zajednice“.

Time će Vlada u Podgorici vjerovatno ispuniti još jedan segment iz famoznih sedam uslova Brisela koji kaže da je neophodno „sprovođenje propisa i politika zaštite od diskriminacije u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima“, pri čemu je za LGBT populaciju navedeno da su njeni pripadnici ”i dalje su izloženi diskriminaciji, čak i od strane državnih organa“.

Da li je stavljanje ovog problema među uslove za dobijanje datuma pregovora za koju godinu ubrzalo održavanje Parade, koja je prije nekoliko mjeseci bila skoro nezamisliva, teško je odgonetnuti.

Tek, premijer Igor Lukšić saopštio je da je Parada prilika da vlast pokaže svoja demokratska i civilizacijska stremljenja. „Crnogorsko društvo mora da pokaže zrelost na evropskom putu, a to je da seksualne manjine imaju svoja prava, a da je država ta koja ta prava mora da štiti“, naglasio je Lukšić.

Međutim, za sada osim verbalne podrške i obećanja da će policija svim svojim kapacitetom zaštiti učesnike Parade, LGBT osobama u Crnoj Gori nije pruženo mnogo. Na čelu resornog ministarstva i dalje sjedi Ferhat Dinoša, čovjek poznat po izjavi da „ne bio bio srećan ako bi u Crnoj Gori imali to“ i da „da je Bog tako htio, stvorio bi Adama i Stevu, a ne Adama i Eve“.

Predsjednik NVO LGBT Forum Progres, organizacije koja je pokrenula priču oko organizovanja prve crnogorske Parade ponosa, Zdravko Cimbaljević smatra da je loše što Dinoša odbija da razgovara o Paradi, ali i o položaju LGBT populacije u Crnoj Gori.

„Prvi čovjek Ministarstva za ljudska i manjinska prava treba da se nađe na samom čelu Parade ponosa. Na taj način država nepodijeljeno pokazuje da se opredijelila za demokratski kurs“, tvrdi Cimbaljević.

Istraživač kršenja ljudskih prava mr Aleksandar Saša Zeković kazao je da je uvjeren da će najavljenja Parada proći u najboljem redu. „Njeno održavanje je veoma djelotvoran test za kompletno društvo, posebno organe izvršne vlasti, za provjeru istinskih demokratskih i profesionalnih kapaciteta.“

Dodatno, kako primjećuje istraživač kršenja ljudskih prava mr Aleksandar Saša Zeković, ni crnogorska obrazovna politika ne prepoznaje postojanje i prava seksualnih manjina, dok se diskriminacija i nasilje nad LGBT osobama ne procesuiraju a pokrenuti postupci odugovlače na štetu žrtava.

U svakom slučaju predstojeća Parada podijelila je crnogorsku javnost. Dok vladajuća Demokratska partija socijalista (DPS) poziva svoje pristalice na podršku LGBT populaciji i učešće na samoj manifestaciji, njen koalicioni partner Socijaldemokratska partija (SDP) čuti, a opozicija poručuje da još nije vrijeme za promociju prava seksualnih manjina.

Lider opozicionog Pokreta za promjene (PzP) Nebojša Medojević jedini je zatražio od nadležnih organa adekvatnu zaštitu, poručujući da нико ne smije biti diskriminiran zbog svoje seksualne orijentacije. U suprotnom, upozorio je, održavanje Parade bi moglo da bude kontraproduktivno po samu LGBT populaciju.

Policija se oglasila, imenujući inspektora Darka Kneževića za člana Organizacionog odbora Parade, i poručujući da će, ukoliko bude potrebno, angažovati sav raspoloživi kadar ne bi li sama manifestacija protekla u najboljem redu, bez i jednog incidenta. „Učesnicima Parade neće faliti ni dlaka s glave“, kategoričan je prvi čovjek crnogorske policije Veselin Veljović.

Održavanje Parade ponosa pojedinačno su podržali univerzitetski profesori Milan Popović i Filip Kovačević i glavni urednik nedjeljnika „Monitor“ Esad Kočan, nakon što je vođa Fejsbuk protesta Robert Velašević javno izjavio da se organizuje „Parada srama“.

„Mislimo da pored svih ekonomskih problema manifestacija tog tipa predstavlja skretanje pažnje sa krucijalnih problema“, kazao je Velašević objašnjavajući da su ekonomska situacija, kriminal i mafija ključni problemi.

Iako je po istraživanju javnog mnijenja većina građana Crne Gore protiv održavanja Parade, osim Velaševića i nekolicine korisnika Fejsbuka, još нико se javno nije usprotivio održavanju manifestacije. Izostala je i zvanična reakcija „Varvara“, navijača Fudbalskog kluba „Budućnost“, koji su ranijih godina otvoreno prijetili da neće dozvoliti da se Parade ponosa ikada održi u Crnoj Gori. Čak ni Srpska pravoslavna crkva, tradicionalno poznata po svojim konzervativnim stavovima, nema konkretnog odgovora na najavu. Paroh podgorički Velibor Džomić, ne želeći da govori ispred crkve, kaozao je da on lično misli da „Parada neće popraviti, ako je i u čemu ugrozen, položaj LGBT populacije“.

„Nakon takve manifestacije, kojoj se očigledno protivi većina Crne Gore, homofobija će biti veća i njihova prava (pri-padnika LGBT populacije) se ne rješavaju na takav način“, kazao je Podgorički paroh Velibor Džomić.

„Nakon takve manifestacije, kojoj se očigledno protivi većina Crne Gore, homofobija će biti veća i njihova prava se ne rješavaju na takav način“, kazao je Džomić.

Nasilje na ulicama tokom Parade ne očekuje niko. Istraživač kršenja ljudskih prava mr Aleksandar Saša Zeković kazao je da je uvjeren da će najavljenja Parada proći u najboljem redu. „Njeno održavanje je veoma djeleotvoran test za kompletno društvo, posebno organe izvršne vlasti, za provjeru istinskih demokratskih i profesionalnih kapaciteta. Vjerujem da je Vlada svjesna trenutnog i dugoročnog značaja ovog događaja. Njegov značaj je u tome što sa jedne strane na dnevni red, trajno, stavlja pravni položaj LGBT osoba a sa druge strane pomaže i podržava nastavak evropskog puta samog društva”, kazao je Zeković.

Upozoravajući da policija ne čini dovoljno da zaštititi organizacioni tim koji radi na pripremi Parade, Zeković je za Evropski puls pojasnio da se “stvara utisak da policijski inspektor i osobe koje prijavljuju LGBT aktivisti misle gotovo isto”. “Iz policije prema ekstremnim grupama još uvijek ne dolazi jasna poruka da je njihovo ponašanje neprihvatljivo. U tome ih značajno ograničava i državno tužilaštvo koje ne čini ništa da se govor mržnje i širenje netrpeljivosti napokon ograniči i sprječi. Ipak, sve u svemu sam mišljenja da bezbjednosne strukture, koje kontrolišu dosta toga na ulici, neće dozvoliti bilo kakav incident”, ocijenio je on.

Predsjednica Upravnog odbora „Juventasa“ Ivana Vujović naglašava da je od presudne važnosti politička podrška: “Ono po čemu je Crna Gora različita u odnosu na druge zemlje u

regionu je politička podrška, koja se ovdje ipak ne daje ultradesnicima“. Ni Zeković ne smatra da će održavanje Parade izazvati nemire, koji nikome ne idu u prilog, objašnjavajući da će na taj način jednostavno priznati da LGBT osoba ima i da oni zaslužuju društvenu i institucionalnu pažnju i zaštitu. “Od tog dana prestaje višestoljećno čutanje i ignorisanje postojanja i prava značajnog dijela populacije. To je važan događaj za svakog građanina Crne Gore, bez obzira na njegovu seksualnu orijentaciju”, tvrdi Zeković.

Ipak, za sociologa dr Ratka Božovića sama Parade neće mnogo učiniti da se poveća demokratski kapacitet crnogorskog društva. „Mislim da će to ići teško zbog tradicionalnog mentaliteta. U mrkih i muževnih Crnogoraca važan je lažni ponos i monolitnost zajednice. Predrasude sežu od arhetipskog do maglovite tranzicije. Važno je kako forme života izgledaju, a ne kakva je njihova suština. I kad bi se simulirala utilitarna tolerancija, ona bi dolazila sa ironijskim ishodištem-može da bude, ne mora da znači. To, ako prođe, onda je to što se mora a ne što se hoće”, kazao je on. Božović podvlači da se ne bi smjelo ugroziti ničije pravo na slobodu izbora i slobodu razlike, dok je sve drugo, pitanje civilizacijskih i demokratskih kapaciteta zajednice.

Što EU treba da ukažu protesti zbog presuda Gotovini i Markaču i štrajk glađu Tomislava Nikolića

Balkan u zagrljaju 90-tih

Nedeljko Rudović

Da li mnogo snažnija obećanja da će zemlje zapadnog Balkana brže nego što očekuju postati dio Evropske unije mogu biti djelotvorna u potpunom neutralisanju opasnosti da se ponovo vrate starim nacionalističkim zanosima koji, kako su devedesete pokazale, nemilosrdno ubijaju ekonomski i kulturološki napredak? Da li EU, koja je i sama postala poligon za ispitivanje žilavosti desnice i ekstremnih nacionalista ima dovoljno volje i kredibiliteta da bilo što garantuje, pogotovo ako se njene najuticajnije članice ne slažu oko rješenja za svakodnevne izazove sa kojima se EU suočava? Ova pitanja zahtijevaju pažljivo traženje pravovremenih odgovora, s obzirom da dešavanja u Hrvatskoj i Srbiji, koja su na površinu ponovo izbacila „nacionalne radnike“, prijete da ozbiljno ugoze pristupanje dvije ključne zemlje Balkana evropskoj porodici naroda. U Hrvatskoj je, prema posljednjim istraživanjima, podrška građana ulasku Hrvatske u EU dramatično pala dan nakon što je Haški tribunal izrekao osuđujuće presude hrvatskim generalima **Anti Gotovini i Mladenu Markaču**. Sedam dana prije toga za ulazak u EU bilo je 60% građana Hrvatske, a dan nakon izricanja presude na referendumu bi pozitivno glasalo samo 35%. Istraživanje iz januara je pokazalo da je podrška građana ulasku Srbije u EU opala na 57%, što je najmanje od 2002. Što se zapravo desilo? Recesija je izazvala nezadovoljstvo, povećao se broj ljudi koji žive na rubu egzistencije, jer su ili otpušteni ili im je snižena plata pa jedva otplaćuju kredite i u takvoj situaciji, uz nekoliko zapaljivih izjava nekog od političara, lako se budi nacionalizam. Vlada u Hrvatskoj, u starom maniru političara kojima je više stalo do svojih privilegija nego do nacije, osula je paljbu po Haškom sudu, podstakla emocije i tako skrenula pažnju sa životnih pitanja. Da bi sakrila svoju, pronašla je krivicu u drugome. Srbija, koja je frustrirana gubitkom Kosova, sa tim i poražavajućim padom standarda bori se okrećući se alternativi, koja je spala na Srpsku

naprednu stranku Tomislava Nikolića i njegove manje saveznike, suočava se sa sve većom opasnoću da klerikalno-nacionalistički krugovi preuzmu konce. Makedoniju, za koju je pitanje da li je riješila svoje albansko pitanje, očekuju vanredni izbori poslije kojih nije jasno da li će biti stabilizovana politička situacija, bosanski lonac opet kipti, a Crna Gora pokušava da za početak ustanovi da li njome upravlja Vlada ili podzemlje povezano sa djelovima vlasti. I što tu sada EU može da postigne? Čak i kada bi sve zemlje Balkana sjutra bile dio EU svi problemi bi ostali, što potvrđuju slučajevi Bugarske i Rumunije koje nijesu bile primorane da prihvate baš sva pravila koja važe u zapadnim demokratijama da bi ušle u njihovo društvo, pa ih je sada mnogo teže izvesti na pravi put. Jedini način je odlučno uslovljavanje za pristupanje EU, poslije kojeg mora da uslijedi ispunjenje obećanja datih iz evropskih prijestonica. Glavni uslov je vladavina prava, a kada on bude ispunjen ekonomija će postepeno stajati na noge. Kada ljudi dobiju priliku da zarađuju, neće imati vremena da kliču Gotovini i Nikoliću.

Predsjednik NSEI Nebojša Medojević upozorava da je sve manje vremena za ispunjavanje uslova EK

Lukšić mora povesti spektakularnu akciju

Predsjednik Nacionanog savjeta za evropske integracije(NSEI) Nebojša Medojević ocjenio je da "još postoje realne šanse" da Crna Gora do kraja godine dobije datum pregovora sa Evropskom unijom.

Međutim, kako je kazao lider Pokreta za promjene (PzP), Vlada će, ako želi da Crna Gora dobije datum pregovora, morati da preduzme energičnije akcije tokom sljedeća dva mjeseca.

"Kako vrijeme prolazi akcije moraju biti energičnije. Igor Lukšić kaže da nije za spektakularne akcije.Nijesam ni ja, ako imate vremena da mijenjate stavri korak po korak. No, ako prođe praktično pola godine od formiranja Vlade, a novi premijer ne napravi ništa što bi moglo da promijeni percepciju, onda ostaju dva mjeseca i stoga akcije moraju biti spektakularne", rekao je Medojević u razgovoru za *Evropski puls*.

» Kako do sada ocjenjuje napore Vlade i državnih institucija da ispune kriterijume koje je postavila Evropska komisija?

Sve se završava na nekim normativno biorkratskim i tehničkim stvarima. Usvojićemo i izmjeničemo zakon, što predstavlja nastavak generalne politike vlasti u evropskim integracijama, ali onda se oni ne primjenjuju.To je ono što nam je Evropa od početka zamjerala i što nam je u ovim sedam tačaka stavila kao jasan znak.

Ključni aspekt je vladavina prava i borba protiv organizovanog kriminala i korupcije i tu EU od nas očekuje vidljive rezultate.

Ovo što je urađeno u Budvi sigurno će djelovati pozitivno na Brisel. Mi smatramo da su trebali da budu obuhvaćeni svi ljudi iz i u Budvi koji su umiješani u ove nezakonite poslove, ali to će u EU registrirati kao onaj dio uslova koji se zove politički uticaj na pravosudne organe.

Tu je dalje ovaj slučaj prekograničnog šverca sa Kosovom. U tom dijelu će nas Brisel i EU vrlo pažljivo gledati jer je Crna Gora međunarodno prepoznata po švercu i državnim programima šverca. Imaš svjedočke, imaš pisanje medija, imaš djelovanje parlamentarne opozicije, ali nema rezultata..

Dodatno, i Šarićev slučaj koji je postao ozbiljan test za regionalnu saradnju i za sposobnost državnih institucija da se izbore protiv organizovanog kriminala i pranja novca.

U ovom trenutku sa nadom, ali i jednom zebnjom, očekujem da li ćemo od EU dobiti datum pregovora.

» Da li mislite da novi premijer pokazuje političku volju da se uhvati u koštac sa ovim problemima, što bi mogao da bude pozitivan signal za EU?

Lukšić to ne pokazuje jasno. Ako bi smjenio Veselinu Veljovića, Ranku Čarapićku, Vladana Jokovića to bi već kod EU stvorilo percepciju da novi premijer želi sa novim lju-

dima da sprovodi neku novu politiku u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala.

Dosta djeluje traljavo, smušeno, a sad se tu još otvara ova priča oko crkve. Rušiti crkve i otvarati ta pitanja u ovom trenutku samo može da ugrozi proces evropskih integracija.

» Zašto dovodite u vezu rušenje nelegalno dograđenih zidova na temeljima crkve na Svetom Stefanu sa evropskim integracijama?

Ovo rušenje Evropa će gledati negativno jer Evopa je hrišćanska, trenutno konzervativna.

Tu posebno treba mati u vidu ulogu Njemačka koja ima ključnu ulogu u EU.

» Uprkos tome, iz pojedinih dijelova EU u posljednje vrijeme stižu optimistične poruke da je Crna Gora na dobrom putu da to kraja godine dobije datum pregovora. To je posljedni izjavio poljski premijer Tusk čija država od 1. jula preuzima predsjedavanje Unijom.

U Poljskoj premijera Tuska doživljavaju kao pronjemačkog političara. Jasno je da Njemačka snažno gura Lukšića i Crnu Goru da dobije datum pregovora, ali istovremeno pred njim postavlja vrlo konkretnе zadatke.

Ti zadaci su direktno u suprotnostima sa interesma Mila Đukanovića i njegove ekipe, a bogami i Ranka Krivokapića. Ne mislim na interes Krivokapića, već na njegovu političku lojalnost Đukanovića.

» Kada je riječ o predsjedniku Skupštine Crne Gore, kako komentarišete ono što je urađeno posljednjih mjeseci u dijelu jačanja kapaciteta Skupštine, njene nadzorne i kontrolne funkcije, što je, takođe, jedan od uslova EK?

Isti je slučaj sa ulogom Skupštine Crne Gore, kao i pravilo koje važi i za druge oblasti. Krivokapić i ova vlast su spremni da mijenjaju skupštinski poslovnik, zakone i sve formalne svari, ali suštinski Skupština ostaje na istom.

» U Skupštini se vodi interna rasprava o ulozi Nacionalnog savjeta za evropske integracije (NSEI) u budućnosti, odnosno u slučaju da Crna Gora dobije datum pregovora. Koji je model, po Vama, optimalan za Crnu Goru?

Hrvatski model je dobar jer, između ostalog, omogućuje da uključimo predstavnike različitih grupa u diskusiju oko evropskih integracija.

Recimo, na sjednicama Nacionalnog savjeta treba omogućiti predstavnicima poljoprivrednih proizvođača, NVO, sindikata da iznesu stavove i da učestvuju u raspravi o budućim pregovaračim pozicijama, iako nemaju legitimitet da donesu odluke. To mogu samo poslanici koji bi konsenzuom donosili odluke o pregovaračkim pozicijama kako bi se onemogućio uticaj raznih lobija.

V.ŽUGIĆ

Koliko i kako opštine izdvajaju sredstava za NVO projekte

Sve manje para za NVO

Lokalne samouprave su u prošloj godini za projekte NVO raspodijelile 298.121 EUR, što je u poređenju sa, na primjer, 2008. godinom kada je taj iznos bio 860.764 EUR, znatno manje. Ovakva situacija dovela je u težak položaj djelovanje i realizaciju projekata i programa NVO koje djeluju na lokalnom nivou. To se navodi u zaključcima istraživanja Centra za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO).

„U cilju unaprijeđenja sistema finansiranja projekata i programa nevladinih organizacija na lokalnom nivou, jedna od aktivnosti sadržana u Akcionom planu za realizaciju preporuka iz Mišljenja EK jeste izrada Modela odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladnim organizacijama. Ova odluka mora na jasan način definisati kriterijume za projekte koji se mogu odobriti, definisan minimalan iznos sredstava koji može biti dodijeljen NVO ukoliko je projekat odobren, ali i mehanizme monitoringa projekata koje finansira lokalna samouprava“, ocijenio je CRNVO.

CRNVO podsjeća da je u toku izrada novog Zakona o nevladnim organizacijama, koji treba da reguliše i jedno od veoma važnih pitanja za funkcionisanje NVO - finansiranje iz javnih fondova. „U Nacrtu zakona sadržan je prijedlog da se sredstva iz javnih fondova za finansi-

ranje projekata i programa NVO obezbjeđuju se iz dijela prihoda od igara na sreću i drugih prihoda u skladu sa zakonom u visini od 0,80% do 1,00% tekućeg budžeta Crne Gore na godišnjem nivou. CRNVO smatra da je ovo najbolje rješenje za NVO jer obezbjeđuje siguran iznos sredstava na godišnjem nivou, koje i lokalnim samoupravama olakšava proces finansiranja projekata NVO“, zaključuje CRNVO.

Na osnovu zahtjeva o slobodnom pristupu informacijama, CRNVO je prikupio podatke o tome koliko su svih 21 opština opredijelile, a koliko raspodijelile sredstava za NVO projekte u prošloj godini, kao i koliko planiraju za 2011.

Andrijevica: Odlukom o budžetu za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 5.000 EUR, a od toga je 40% raspodijeljeno NVO koje se direktno finansiraju iz budžeta Opštine, dok je 60% sredstava raspodijeljeno na osnovu javnog konkursa. Sredstva nijesu mogla biti realizovana u toku 2010. zbog nelikvidnosti budžeta, već su usplaćena 02.02.2011. Plan budžeta za 2011. nije usvojen i na snazi je Odluka o privremenom finansiranju.

Bar: Po prvobitno usvojenom planu sredstava za NVO za 2010. za ove namjene je planiran

iznos od 70.000 EUR. Rebalansom budžeta sredstava za NVO za 2010. su smanjena na 25.000 EUR, od čega je u toku 2010. realizovano 14. 466,00 EUR, dok će preostala sredstva biti raspodijeljena do kraja prvog kvartala 2011. Odlukom o budžetu za 2011. za NVO je opredijeljeno 70.000,00 EUR.

Budva: Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o budžetu opštine Budva za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 50.000 EUR. Ukupan iznos realizovanih sredstava po zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava NVO iznosi 43.090,93 EUR. Odlukom o budžetu za 2011. za NVO je opredijeljeno 100.000 EUR.

Berane: Opština Berane nije raspisala Konkurs za raspodjelu sredstava NVO u 2010. Kao razlog se navodi činjenica da je Odluka o raspodjeli sredstava za projekte NVO, koja je donijeta od strane Komisije za raspodjelu, na osnovu Odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava NVO poništena 23.11.2009. Odlukom o budžetu opštine Berane za 2010. za NVO je opredijeljen iznos od 30.000 EUR. Odlukom o budžetu opštine Berane za 2011. za NVO je, takođe, opredijeljen iznos od 30.000,00EUR.

Bijelo Polje: Shodno Odluci o izmjeni Odluke o Budžetu Opštine Bijelo Polje za 2010. iznos opredijeljenih sredstava za raspodjelu NVO iznosi 40.000 EUR, a iznos raspodijeljenih sredstava po zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava na osnovu Javnog konkursa je do sada 14.650 EUR. Odlukom o Budžetu Opštine za 2011. je planirano 40.000,00EUR za raspodjelu NVO sektoru.

Danilovgrad: Odlukom o budžetu za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 40.000 EUR. Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o budžetu za 2010. planirana sredstva za NVO su utvrđena u iznosu od 24.200,00 EUR. Prvi dio sredstava u iznosu od 13.050 EUR je raspodijeljen NVO, a drugi će biti realizovan nakon podnošenja finansijskog izvještaja za prvi dio uplaćenih sredstava. Na osnovu Odluke

o privremenom finansiranju, usvojen je samo Privremeni plan primitaka i izdataka budžeta opštine Danilovgrad. Ovim planom predviđena su samo sredstva za isplatu druge rate za odborene projekte NVO po javnom konkursu u 2010.

Žabljak: Odlukom o budžetu za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 5.000 EUR. Uslijed budžetskog deficita, planirana sredstva nijesu raspodijeljena u 2010. Plan budžeta za 2011. nije usvojen i na snazi je Odluka o privremenom finansiranju.

Plužine: Odlukom o budžetu za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 12.000 EUR. Na konkurs se prijavilo 8 organizacija, odobreni su projekti 7 NVO kojima su raspodijeljena planirana sredstva. Odlukom o budžetu za 2011. za NVO je opredijeljeno 20.000 EUR.

Pljevlja: Po prvobitno usvojenom planu sredstava za NVO za 2010. za ove namjene je planiran iznos od 35.848 EUR. Krajem decembra 2010. izvršen je rebalans budžeta, pa plan sredstava za NVO za 2010. na osnovu rebalansa budžeta iznosi 4.000 EUR. S obzirom da u 2010. nije bilo zaključenih ugovora sa NVO, to je prema podacima Kancelarije za saradnju sa NVO, vršena samo raspodjela sredstava po ugovorima koji su zaključeni u prethodnim godinama. Plan budžeta za 2011. nije usvojen.

Glavni grad - Podgorica: Odlukom o budžetu Glavnog grada za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 600.500,00 EUR (390.000,00 - transferi političkim partijama, strankama i udruženjima i 270.000,00 - transferi NVO i drugim organizacijama - Sekretarijat za finansije). Rebalansom budžeta ovaj iznos je umanjen u ukupnoj sumi na 570.500,00 EUR. Ukupan iznos obaveza Glavnog grada po zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava NVO iznosi 42.168,38EUR i isti je realizovan u periodu od 01.01.2010. do 31.12.2010. Odlukom o budžetu Glavnog grada za 2011. za NVO je bilo opredijeljeno 536.000,00 EUR (350.000,00 - transferi političkim partijama,

strankama i udruženjima i 186.000,00 - transferi NVO i drugim organizacijama).

Cetinje: Odlukom o budžetu Prijestonice za 2010. za NVO je opredijeljen iznos od 33.600 EUR, po konkursu 10.000,00EUR. U 2010. nije vršena raspodjela sredstava, jer nije objavljan javni konkurs za finansiranje NVO, dok za 2011. nije donijeta Odluka o budžetu Prijestonice.

Šavnik: Odlukom o budžetu opštine Šavnik za 2010. za NVO je opredijeljeno 1.500 EUR. Ukupan iznos raspodijeljenih sredstava u periodu od 01.01.2010. do 31.12.2010. po ovom osnovu je 1.000 EUR - organizaciji „Libero“ Šavnik. Plan budžeta za 2011. nije usvojen.

Ulcinj: Odlukom o budžetu opštine Ulcinj za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 11.000EUR. Sekretarijat za finansije i budžet opštine Ulcinj je postupajući po zahtjevu za slobodan pristup informacijama, konstatovao da nije u posjedu informacije o zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava NVO po osnovu javnog konkursa za 2010. Plan budžeta za 2011. nije usvojen.

Kotor: Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o budžetu opštine Kotor za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 33.000 EUR. Ukupan iznos obaveza opštine Kotor po zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava NVO iznosi 29.996 EUR, od čega je raspodijeljeno 14.294,00 EUR, dok će preostali dug biti izmiren do kraja prvog kvartala 2011. Odlukom o budžetu za 2011. za NVO je opredijeljeno 20.000 EUR.

Tivat: Shodno Odluci o budžetu opštine Tivat za 2010. opredijeljena sredstva za raspodjelu NVO su iznosila 40.000 EUR. Po zaključenim ugovorima raspodijeljen je i uplaćen planirani iznos od 40.000 EUR. Shodno Odluci o budžetu opštine Tivat za 2011. godinu planirana sredstva iznose 55.000 EUR.

Herceg Novi: Shodno Odluci o budžetu opštine Herceg Novi za 2010. opredijelje-

na sredstva za raspodjelu NVO su iznosila 110.000EUR. Rebalansom budžeta ovaj iznos je umanjen na 75.000 EUR. Raspodijeljen je i uplaćen iznos od 73.000 EUR. Shodno Odluci o budžetu opštine Herceg Novi za 2011. planirana sredstva za raspodjelu NVO iznose 80.000 EUR.

Kolašin: U posljedne tri godine, uslijed izraženog budžetskog deficit-a, opština Kolašin nije raspisivala javni konkurs za finansiranje projekata NVO, niti je po tom osnovu vršila raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama.

Mojkovac: Odlukom o budžetu opštine Mojkovac za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 8.500EUR. Ukupan iznos po zaključenim ugovorima o dodjeli sredstava nevladinim organizacijama iznosi 4.722,50 EUR. Plan budžeta za 2011. nije usvojen.

Nikšić: Odlukom o budžetu opštine Nikšić za 2010. za NVO je opredijeljeno 60.000 EUR. Informaciju o realizovanim sredstvima još uvek nije bilo moguće dobiti od Službe predsjednika opštine Nikšić, koji je nalogodavac budžeta i raspisuje konkurs za raspodjelu opredijeljenih sredstava, pa je u posjedu traženih informacija, iako je zahtjev uredno dostavljen.

Plav: Odlukom o budžetu opštine Plav za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 8.000 EUR. Ukupan iznos obaveza opštine po zaključenim ugovorima iznosi 2.680 EUR i ista su raspodijeljena bez raspisanog konkursa i zaključivanja ugovora o dodjeli sredstava po tom osnovu, tj. NVO koje se direktno finansiraju iz budžeta opštine. Plan budžeta za 2011. nije usvojen.

Rožaje: Odlukom o budžetu opštine Rožaje za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 20.000 EUR. Ukupan iznos raspodijeljenih sredstava po osnovu konkursa za finansiranje projekata NVO iznosi 20.000,00EUR i isti je realizovan u periodu od 01.01.2010. do 31.12.2010. Odlukom o budžetu opštine Rožaje za 2010. za NVO je bilo opredijeljeno 20.000,00 EUR.

Duhovnik i državnik

Brano Mandić

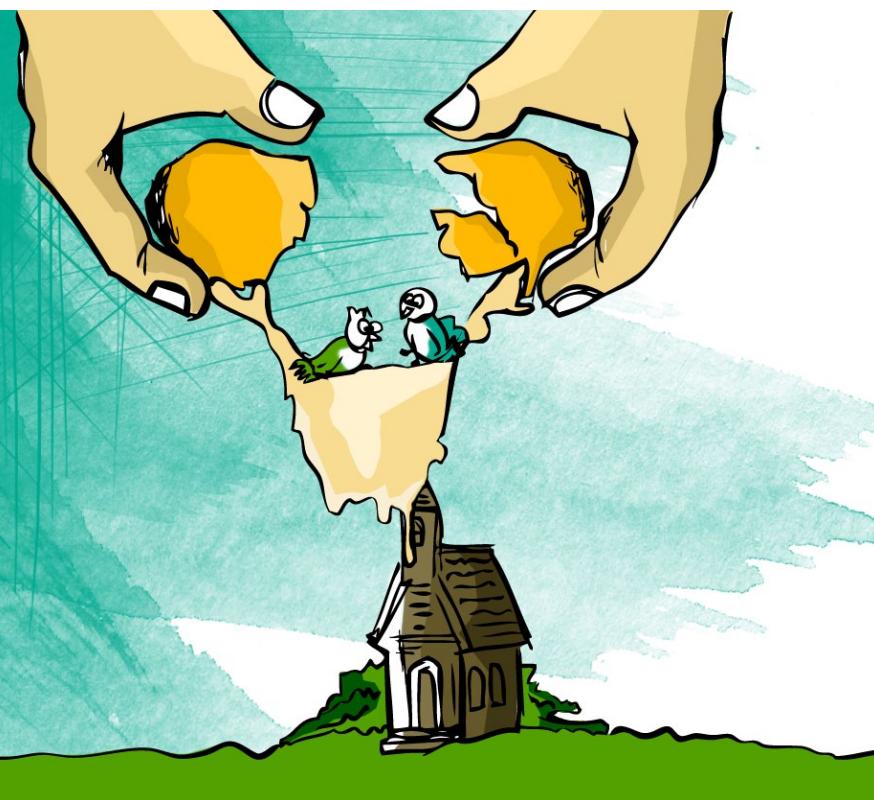
Niko to nije zapazio, kao da smo imali prečih stvari za dumanje, pa je prošlo pored nas sve do ovog Uskrsa na koji je, gledajući umro Sai Baba, što je opet ponegdje tumačeno kao dobar znak. Ipak, niko se nije posebno iznenadio kada je mlađani premijer na svom Facebook nalogu poslao prazničnu poruku, nadahnut dualitetom svjetovnih i božjih zakona. Premijer novog talasa, opremljen Internetom dobrog protoka, kada da aplouduje video poslanicu, poručio je da treba poštovati božje zakone i nećemo pogriješiti. To je vjerovatno prva duhovnička poruka jednog crnogorskog političara od kada je dinastija Petrović skinula mantije, a Danilo uveo obavezu poreza manastirskim ekonomima. Dakle, dobili smo vjerujućeg premijera, čovjeka koji se krsti, štuje raspeće i vjeruje u teoriju da poslije smrti nije smrt. Šta to treba da znači, ne znam, ali tek sad shvatam koliko mi je imponirao ateizem ranijeg premijera, ozloglašenog

Tako govori premijer Crne Gore, države koja je valjda jedina na Balkanu do sada bila pošteđena ovakvih duhovno-političkih senstenaca, ako izuzmemmo bogobojažne stihove u prozi Svetozara Marovića i mitingaška naricanja kosovskih mučenika iz opozicije.

Mila Đukanovića, koji je crkvu znao da učutka prosto i precizno – novcem i političkom ucjenjom. Otkad je Đukanović sišao sa pozornice, fali velikih političkih zaklinjanja, pa je crkva iskoristila momenat da se malo oproba na novom terenu, sa premijerom koji ima drugu taktiku. On se predstavlja kao vjernik i valjda tako pokušava da im izbjige glavni argument. Ovo nije bezbožna vlast, svi smo mi trošni ljudi od krvi i mesa, ali nas zato čeka velika nagrada na nebu, ukoliko poštujemo zakone Isusove, koji su samo supstrat i kreativni dajdžest zapisanog u Starom zavjetu, sve nazad do Avrama, Adama i ostalih predaka ljudske vrste, od čijih su rebara nastale žene, pa i jedna jedina ministarka u reformskoj vlasti... Od majmuna ministri

nijesu nastali, možemo biti mirni, jer vlast drži čovjek koji vjeruje u pretvaranje vode u vino, što bi mogla biti ekonomski isplativa solucija. Jedno sam siguran: da nema glupavog spora između dvije pravoslavne crkve u Crnoj Gori, Lukšić bi garantovan na Božić i Uskrs pravo u crkvu sa sve svijećom, kao Medvedev i Tadić, u prvi red odmah iza popa koji bi mu korektno salutirao kandilom. Premijer bi okađen tajmanom, krenuo iz crkve sav sretan pravo na čat da se pohvali novim spiritualnim iskustvom poslije kojeg se lakše nositi sa himerama tranzicije. Ipak, Lukšiću ne pada na pamet da se zamjera bilo kojoj crkvi pa makar ona bila tako mala i beznačajna kao CPC. To sve zbog toga što premijer zna da je crkva politička organizacija koja se ne bavi ničim nego javnom političkom borbom za svoje ovozemaljske ciljeve – više vjernika, više novca, više uticaja na premijere, biznislene itd. No, prazničnu idilu je pokvarilo koškanje policije i mještana Svetog Stefana koji su odlučili da na turističkom ostrvcu podignu crkvu. Vjerujući premijer je rekao da to nije prilično rješavati u danima Strasne nedelje i odložio cijeli posao za poslije Uskrsa. Ali, tu ima jedan problem. Poslije Strasne nedelje ide Svjetla nedelja, a Hristos voskrese! kao poz-

Ne sviđa mi se Lukšićev spoj wirellesa kojeg nema i Boga kojeg ima i mislim da nam treba premijer koji je raščistio sa svojom ulogom promicanja zemaljskih zakona. Bolje tako, a božje kanone neka ostavi popovima i većim grešnicima.

drav legitimno je izgovarati sve do Trojičinog dne. U tome je, kažu bogoslovi poenta Uskrsa, to je jedan duhovni praznik, koji se ne završava crvenim slovima na kalendaru, nego ide četrdesetak dana, makar do Spasovdana. Lukšić bi to kao vjernik trebalo da zna. Eto tako je, zbog čuda za koje premijer jedne male države vjeruje da se desilo prije 2000 godina, susprendovan zakon, na neodređeno. Poruka je prosta: zakon ne važi dok se ne jaja ne potucaju, a onda ćemo razgovrati naširoko, do Božića kada ćemo opet u tihovanje i nove graditeljske poduhvate. Sada je vrijeme i red citirati premijera koji kaže: "Potrebno je svi mi koji vjerujemo prihvativimo da je dobar vjernik onaj koji poštuje božje, ali i zemaljske zakone. Stoga je važno u ovim danima promovisati toleranciju, međusobno razumijevanje i oko najtežih pitanja oko kojih se

sukobljavamo, sjesti i tražiti rješenje. Ne može biti bilo koje pojedinačno rješenje sadržano u izboru da ignorisemo zemaljske zakone".

Priznajemo, provejava negdje u ovim riječima činjenica da Lukšić nije pop nego premijer, što je dobro. Dirljivo poštovanje božjih zakona ne znači da rušimo zemaljske, pa Lukšić nastavlja: "S druge strane, da bismo do kraja promovisali vjeru u božje zakone, treba da prihvativimo da smo različiti, da imamo različite potrebe i da stalni dijalog i komunikaciju možemo doći do najboljeg izbora".

Šta je premijer poručio? On u prvoj rečenici kaže „mi koji vjerujemo“. Znači oni koji ne vjeruju nijesu dostojni poslanice. Oni nijesu u fazonu modernog premijera i za njih nema poruke. Dijalog je nužan, nastavlja premijer, ali samo „da bismo do kraja promovisali vjeru u božje zakone“, dakle kao sredstvo na putu ka epifaniji koja nas čeka u trenucima strašnog suda. Tako govori premijer Crne Gore, države koja je valjda jedina na Balkanu do sada bila poštovana ovakvih duhovno-političkih senstenca, ako izuzmemmo bogobojažne stihove u prozi Svetozara Marovića i mitingaška narančanja kosovskih mučenika iz opozicije. Nakon svih zločina koje je crkva podržala, nakon svih prevara i utaja, uništavanja kulturne baštine, prijetnji inovjernicima, mislim da je najblaže rečeno stvar dobrog ukusa ne tumačiti građanima božje zakone, nego povesti ovu državu u pravcu normalnog života u kojem je religija jedan vanpolitički fenomen i lični izbor, lišen prvog lica množine i apletiva.

Ali ne, u premjerovom rodnom Baru su trenutno samo tri velika gradilišta: pravoslavni hram, konkatedrala i džamija. Šarmantni ateizam koji ne znači pljuvanje na popa i hodžu, koji se u Crnoj Gori baštinio do rata, otišao je u nepovrat. Ne sviđa mi se Lukšićev spoj wirellesa kojeg nema i Boga kojeg ima i mislim da nam treba premijer koji je raščistio sa svojom ulogom promicanja zemaljskih zakona. Bolje tako, a božje kanone neka ostavi popovima i većim grešnicima.

Evropska komisija prognozira blagi ekonomski oporavak država zapadnog Balkana

Sve muči inflacija i nezapošljenost

Evropska komisija je u najnovijoj procjeni ekonomskih kretanja ocijenila da je ekonomski oporavak na zapadnom Balkanu u prošloj godini bio neu jednačen. Tako je u Srbiji i Crnoj Gori rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) dostigao skromnih 1,8%, odnosno 1,1%, u Hrvatskoj je došlo do pada BDP od 1,2%, dok je "Albanija prevazišla krizu bez recesije" i dostigla rast BDP od 4,1% u 2010. Prema procjeni Komisije, BDP u 2010. porastao je u Bosni i Hercegovini 0,9%, Makedoniji 0,7%, a na "Kosovu pod rezolucijom 1244 Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija" je rast BDP iznosio čak 4,6%.

EK u ekonomskoj analizi ocjenjuje da je do rasta ekonomije i BDP-a u regionu došlo prvenstveno zahvaljujući rastu izvoza, što je dovelo i do smanjenja spoljnotrgovinskog deficit-a od kojeg hronično boluju sve države regiona. Dalje, procjenjuje da bi se zapadni Balkan u idućoj godini mogao dodatno oporaviti. EK je samo saopštila konkretnе procjene za Hrvatsku i Makedoniju koje odavno imaju status kandidata. Tako ekonomisti u Briselu predviđaju da će Hrvatska zabilježiti rast od 1,5%, a Makedonija od 2,2%.

Evropska komisija ukazuje da je nezapošljenost veliki problem u cijelom regionu, dok je "do ponovnog rasta inflacije na zapadnom Balkanu došlo zbog poskupljenja hrane i sirovina, posebno nafte" na svjetskom tržištu.

Zemlje zapadnog Balkana su prije globalne ekonomске krize imale veći privredni rast od većine razvijenih zemalja, što se može smatrati donekle ekonomskim pravilom da države na nižem stepenu ekonomskog razvoja bilježe veći rast. Međutim, sve države Balkana imaju

znatno niži BDP po glavni stanovnika, koji se smatra pokazateljem blagostanja, od zemalja članica EU. Prema podacima za 2009, po tom pokazatelju, najbolja je Hrvatska, koja je sa 65% prosjeka EU na nivou Mađarske, i iznad nekih članica, poput Rumunije, Bugarske, Poljske i baltičkih zemalja. Crna Gora je na 41%, Srbija 37%, Makedonija 36%, Bosna i Hercegovina 31%, a Albanija 27%.

Brisel u najnovijem izvještaju ukazuje i da je nezapošljenost veliki problem u cijelom regionu, pri čemu je u Srbiji i Hrvatskoj tokom prošle godine došlo do osjetnog porasta stope nezapošljenosti. U Srbiji je ta stopa dostigla 20%, a u Hrvatskoj 11,8%. Međutim, nezapošljenost daleko više zabrinjava, iako stagnira ili nezнатно opada, u nekim drugim državama zapadnog

Balkana. Rekorder po nezapošljenosti u regionu je Bosna i Hercegovina sa 42,7% radno sposobnih građana, dok je Makedonija u 2010. imala 32,1% nezapošljenih. Prema EK, u Albaniji je stopa nezapošljenosti bila 13,7%, u Crnoj Gori 12,1%, dok za Kosovo nema podataka, iako se smatra da je nezapošljenost i tamo jako velika. EK se bavila i inflacijom, a u analizi se navodi da je "do ponovnog rasta inflacije na zapadnom Balkanu došlo zbog poskupljenja hrane i sirovina, posebno nafte" na svjetskom tržištu. To je, između ostalog, u Srbiji i Albaniji dovelo do odluka centralnih banaka da u martu ove godine podignu kamatne stope.

Rekoder po stopi inflacije u 2010. godini bila je Srbija, dok je najmanja inflacija od 0,5% zabilježena u Crnoj Gori, a ova država jedina koristi euro kao zvanično sredstvo plaćanja. Stopa inflacije u Hrvatskoj iznosila je 1%, Makedoniji 1,6%, BiH 2,1%, Albaniji 3,6% i na Kosovu 3,5%. Nezapošljenost u EU u februaru ove godine je iznosila 9,5% u prosjeku, a inflacija 2,8%. Od država kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU, Evropska komisija je primijetila da je Turska u daleko najvećem usponu čiji je BDP poslije pada od 4,8% u 2009. prošle godine porastao na čak 8,9%.

V.Ž.

SOCIJALNE I POLITIKE TENZIJE GLAVNI RIZICI

Generalno, područje Balkana jedno je od najgorih kada je riječ o izlasku iz recesije, ocijenio je ekonomski stručnjak i istraživač Bećkog instituta za međunarodne ekonomske studije **Vladimir Gligorov**. On je rekao da u Institutu računaju da će stopa rasta biti nešto manja od 3% na zapadnom Balkanu „zato što zemlje kao što su Hrvatska, Rumunija i jednim dijelom Crna Gora imaju nešto sporiji rast ili se nalaze još uvijek u recesiji“. Govoreći o budućnosti Balkanu u odnosu na svjetsku ekonomsku krizu iz koje se tek izlazi i na koju države regiona nijesu uticale on je naglasio da su sada ključni unutrašnji rizici. „Kada je riječ o Balkanu mislim da su, za razliku od prethodne krize, ključni rizici sada unutrašnji, socijalne tenzije visoke, političke tenzije takođe. Veliki broj privrednika je u komplikovanom stanju, da ne kažem u bankrotstvu i to, naravno, onda vrši pritisak i na finansijski sektor. U ovom trenutku banke nemaju neke velike slabosti, ali ukoliko bi došlo do povećanja nenaplativosti kredita onda bi stvari mogle da budu dosta složene i u bankarskom sistemu, naročito u Srbiji i Hrvatskoj. Ipak, nikada ne treba isključiti mogućnost, jer se radi o Balkanu da dođe do novih političkih zatezanja. Kao što vidimo razloga ima, kao i uvijek dosta“, zaključio je Gligorov.

Zašto želim da budem građanin EU?

Naša provizija i EU premija

Nedeljko Šuškavčević

Autor je polaznik X generacije Škole evropskih integracija. Zapošljen je na Montenegro berzi, u sektoru nadzor i kontrola trgovanja.

Malo priroda posla, a malo više „crvi“ u meni, vode me širom kugle zemaljske. Lijepi predjeli, dobri ljudi, obilje različitih ukusa – stvari su koje se sretnu, upoznaju, dožive. Ali, često se pitam: zašto u nekim zemljama ne osjećam da sam u inostranstvu? To me podsjeti na staru dobru izreku: „Osjećaj se kao kod svoje kuće“, što u tim situacijama bukvalno i jeste. Uđem u restoran, gdje je na zidu vidno istaknuto „NO SMOKING“, što se, inače, jedva vidi od dima, i ako uredno imaju Zakon o zabrani pušenja na javnim mjestima. Kao da sam kod kuće. Slušajući poslovnog partnera kao da slušam svog komšiju: „Ništa se završiti ne može bez provizije, a imamo antikorupcijske zakone. Imamo i ovaj zakon i onaj, ali to u praksi ne funkcioniše. Strani investitori baš i nemaju neko povjerenje u nas, upravo zbog neprimjenjivanja zakona, te grcamo u problemima, koje pravdamo globalnom ekonomskom krizom“.

No, kad se iščupam iz ovih naših gudura, koje zaista jesu lijepi, iako neiskorišćene, pa prevalim hrvatski autoput, te pređem slovenačku granicu, kao da se nalazim na drugoj planeti.

Pasoš, jednostavno, sklonim i zaboravim gdje sam ga ostavio. Mada se nekako „nelogodno“ osjećam kad me ne „lovi“ saobraćajni policajac iza svakog žbuna, a i oni imaju Zakon o bezbjednosti saobraćaja. Sjedim u kafiću i prosto mi čudno što me ništa ne guši. Treba mi vremena dok se naviknem. Tražim parking i nađem ga tačno preko puta čuvenog Šenbrun dvorca, a da ni primijetio nijesam da sam već u Beču, to jeste drugoj državi nakon prelaska granice. U prelijepim vrtovima Šenbruna zasutim proljećem, miriše sa svih strana, i to neki čudni miris, kojeg u našoj prelijepoj Crnoj Gori nema. Prepoznam ga kao miris Evrope.

Na zakazani sastanak sam stigao u dogovoren vrijeme i primljen isto tako. Sve što smo dogovorili, stavili smo u ugovor, mada je i bez njega sve bilo više nego jasno. Prosto ne mogu da vjerujem da me nije pitao poznajem li ovoga ili onoga. Što mi dođe ovaj ili onaj, i koliko je tu njegovo... Kad smo pružili ruku pozdrava, nijesam mogao da vjerujem da je sastanak završen.

E, zbog toga želim živjeti u Evropskoj uniji!

Nakon završenog poslovnog dijela, nastavim malo za svoju dušu, čisto da vidim kako to izgleda voziti se autoputem bez ograničenja brzine. Prokrstarim tako Njemačku, po selima i gradovima. Pa, kad sam već tu, što ne bih pogledao malo i sa Ajfelovog tornja!? Ali, ne mogu baš da mu priđem jer su Jelisejska polja zakrčili poljoprivrednici, i to traktorima, za kakve nijesam znao ni da postoje. Mašinama za koje ne znam ni čemu služe. Bože, pa to su poljoprivrednici. Zar i oni imaju pravo na štrajk!? A oni, ne da imaju sva prava, već štrajkuju zbog toga što im država nije omogućila smanjenje dažbina za jedan cent po litru goriva. Uz to još traže i premije za proizvodnju mesa. E, ne zna francuska gospoda na skupim traktorima i čudnim mašinama što je pravi poljoprivrednik.

Ne znaju oni da sam u povratku, na putu kroz Bijelo Polje, morao isto da zastanem na magistrali zbog poljoprivrednika, kao što sam zastao na Champs-Élysées. Ne zbog štrajka. Zastao sam zbog toga što su bjelopoljski poljoprivrednici zakrčili saobraćaj, šlepajući se nekim čudnim mašinama, koje su nekad nazivali traktorom. Zastao sam u nevjericu da to još uvijek postoji u 21. vijeku u evropskoj zemlji. Zastao sam jer su u prikolici vozili žive jaganje. Zastao sam jer mi nije bilo svejedno. Moja radoznalost me je „uvukla“ u besedu sa njima. Saznao sam da se vraćaju sa pazara, i voze nazad jaganje, jer niti jedno nijesu uspjeli prodati. Saznao sam da nemaju organizovan otkup svojih proizvoda. Saznao sam da oni nemaju pojma šta to znači pravo poljoprivrednika, šta to znači štrajk poljoprivrednika. Ali su i oni nešto saznali od mene. Nešto za što do tada nijesu čuli. Saznali su da osim lutrijske premije postoji i premija koju država obezbjeđuje poljoprivrednicima. Iz njihovih pogleda sam shvatio da oni misle da nijesam baš „čist“.

Eto, zbog toga želim vidjeti Crnu Goru kao članicu EU.

U redovnim porodičnim razgovorima, čujem od svoje djece, što žele studirati i postati kad odrastu... Onda iz tih „malih“ glavica čujem velike zaključke: „Tata, nemojte ti i mama da idete u penziju, prije nego mi završimo studije. Ko će onda da nam pomogne!? Ko će da nas zaposli? Bolje da se zaposlimo što prije, makar i sa srednjom školom, jer nam kasnije ni diploma fakulteta neće značiti mnogo“. Moj komentar ih je ostavio bez teksta:„Samo vi učite, nadam se da ćete do tada biti građani EU“.

Letonci prvaci obnovljive energije

Udio energetika iz obnovljivih izvora u snabdijevanju energijom u EU gotovo se udvostručio sa 5% bruto domaće potrošnje u 1999. na 9% u 2009., pokazuju podaci Eurostata objavljeni 11. aprila povodom Evropske nedjelje održive energije. Obnovljive energije najznačajniji su izvor snabdijevanja u Letoniji gdje čine 36% bruto nacionalne potrošnje i Švedskoj (34%), zatim Austriji (27%) i Finskoj (23%). Malta se u potpunosti oslanja na naftu čiji je udio u bruto potrošnji energije 100%, dok na Kipru taj udio iznosi 96%. Najveći udio gase zabilježen je u Holandiji (43%), Italiji i Velikoj Britaniji po 38%, a Estonija najviše koristi čvrsta goriva (58%). Nuklearna energije je najzastupljenija u Francuskoj (40%) i Litvaniji (34%).

Domen .eu za mala i srednja preduzeća

U EU je početkom aprila obilježena peta godišnjica upotrebe internet domena ".eu", koji je postao deveti najpopularniji domen u svijetu i četvrti u Evropi, saopštila je EK. Broj registrovanih internet adresa sa tim domenom raste svake godine od njegovog uvođenja i sada iznosi gotovo 3,5 miliona. Potpredsjednica EK i komesarka za digitalnu agendu Neelie Kroes rekla je da je vrlo zadovoljna što je domen sve popularniji među malim i srednjim preduzećima koja žele da budu prepoznatljiva na evropskom tržištu. Kao primjer ovih preduzeća koja koriste domen ".eu" navode se male lokalne kompanije u Toskani, litvanska kompanija koja postavlja bazene, britanska kompanija koja organizuje promotivne događaje i holandska prodavnica dječije odjeće.

Hrana za stare i nove članice?

Bugarska će zvanično zatražiti od EK i Evropske agencije za bezbjednost hrane da utvrdi da li multinacionalne kompanije prodaju hranu lošijeg kvaliteta u novim članicama nego u zapadnom dijelu Evrope, najavio je ministar poljoprivrede te zemlje Miroslav Najdenov. Istraživanje Udruženja potrošača Slovačke pokazalo je da multinacionalne kompanije prodaju hranu i piće različitog kvaliteta pod istim nazivom u istočnim i zapadnim članicama, ali su proizvođači odbacili te navode. Ukoliko se prema Bugarskoj odnose kao prema zemlji članici druge klase, ona bi mogla da pokrene pravni postupak, kazao je Najdenov.

Zabranjena burka, nikab i kaciga

U Francuskoj je 11. aprila stupio na snagu zakon kojim se zabranjuje nošenje burke preko lica na javnom mjestu, što je prvi slučaj u EU uvođenja opšte zabrane pokrivanja lica. Prema zakonu, zabranjeno je kriti lice na javnom mjestu, bez obzira na to da li je riječ o velu, kacigi ili fantomki. Kada je riječ o velovima, zabranjeni su burka i nikab, koji pokrivaju cijelo lice, dok su oči otkrivene ili pokrivene mrežicom. Dozvoljen je hidžab, odnosno veo koji prekriva glavu, ali ne i lice. Javno mjesto podrazumjeva i ulicu, parkove, željezničke stanice i trgovine. Policija neće imati pravo da skine veo muslimankama koje to odbiju, ali će moći da im napiše kaznu od najviše 150 eura i/ili obuku iz građanskog vaspitanja. Muškarci koji natjeraju žene da nose veo mogu biti osuđeni na godinu dana zatvora i kaznu od 30.000 eura. Postoje izuzeci od primjene zakona, poput vožnje motorom, kao i umjetničke manifestacije, a izuzeci će se praviti prilikom tradicionalnih praznika.

Da li će novi etički kodeksi spriječiti konflikt interesa u EK i uticaj njenih bivših zvaničnika

Transparentnost i komesari

Evropska komisija (EK) je odlučila da pooštira etičke propise za komesare kako bi spriječila eventualni sukob interesa i ograničila uticaj bivših komesara, ali nevladine organizacije koje se bave borbom protiv korupcije smatraju da najavljenе mјere nijesu dovoljno stroge. Predsjednik EK Jose Manuel Barroso je u političkim smjernicama za naredni sastav Komisije, objavljenim u septembru 2009, najeavio da namjerava da revidira kodeks ponašanja za komesare, izrazivši nadu da će taj dokument inspirisati i druge institucije EU.

Novim propisima produžen je sa 12 na 18 mjeseci period tokom koga su bivši komesari obavezni da o svojim aktivnostima obavijeste Evropsku komisiju

U najnovijem saopštenju EK se podsjeća da je sadašnji kodeks jedan od najstrožih kodeksa za nosioce javnih funkcija. Komisija je navela da revidirani kodeks sadrži jasnije propise o političkim aktivnostima, uključujući učešće komesara u izbornim kampanjama, strožija pravila o profesionalnim aktivnostima poslije odlaska sa funkcije i produženje perioda kada moraju da o njima obaveštavaju Komisiju, godišnju reviziju podataka o finansijskom i imovinskom stanju i profesionalnim aktivnostima i jasnije procedure za sprječavanje sukoba interesa tokom mandata.

Novim propisima produžen je sa 12 na 18 mjeseci period tokom kojega su bivši komesari obavezni da o svojim aktivnostima obavijeste Evropsku komisiju. U tom periodu je zabranjeno zapošljavanje njihovih supružnika, partnera ili članova naruže porodice u kabinetima komesara. Komisija je navela i da su novi propisi jasniji u vezi sa primanjem poklona i posjetama. Tokom proteklih godina bilo je više

spornih slučajeva zbog aktivnosti bivših komesara. Bivši komesar za unutrašnje tržište Charlie McCreevy morao je da podnese ostavku u jednoj britanskoj banci pod pritiskom EK, ali malo prije toga Komisija nije imala primjedbi na njegovo angažovanje u niskotarifnoj avio-kompaniji Ryanair. Komisija je, takođe, dozvolila bivšim komesarima, kao u slučaju Njemca Ginter Verheugen, da sarađuju sa velikim bankama. Verheugen je kritikovan u medijima, u vrijeme dok je bio komesar za industriju, da je zaposlio svoju partnerku kao direktorku kabineta, što će od sada biti zabranjeno. Njemu je početkom februara odobreno da osnuje konsultantsko preduzeće o EU uz uslov da izbjegava kontakte sa oko 400 preduzeća sa kojima je kao zvaničnik Komisije sarađivao tokom 26 mjeseci. Verheugenu je, ipak, dozvoljeno da radi za Royal bank of Scotland, Folksbank-Rajfanzenbanci, Uniji trgovačkih komora Turske i Fleishman-Hillard, jednoj od vodećih agencija za odnose s javnošću u svijetu. Bivši komesar za trgovinu, Britanac Peter Mandelson negirao je, u vrijeme dok je bio na funkciji, da je poziv ruskog oligarha koji se bavio aluminijumom da posjeti njegovu jahtu bio povezan sa trgovinskim povlasticama koje mu je odobrio. Novim propisima je predviđeno da komesari više neće moći da prihvataju takve pozive.

Predstavnik udruženja nevladinih organizacija za borbu protiv korupcije Alter-EU Erik Veselijus ocijenio je da su revidirani propisi u cjelini razočaravajući. On je rekao da je pozitivna činjenica to što će bivšim komesarima biti zabranjeno lobiranje u oblastima za koje su bili nadležni, ali je ocijenio da to nije dovoljno pošto oni učestvuju u svim odlukama "kolegijalno".

Predstavnik udruženja nevladinih organizacija za borbu protiv korupcije Alter-EU Erik Wesselius ocijenio je da su revidirani propisi u cjelini razočaravajući. On je rekao da je pozitivna činjenica to što će bivšim komesarima biti zabranjeno lobiranje u oblastima za koje su bili nadležni, ali i naglasio da to nije dovoljno pošto oni učestvuju u svim odlukama "kolegijalno".

"Zabrana lobiranja bi morala biti opšta", rekao je Paul de Clerck iz nevladine organizacije Friends of The Earth Europe. Wesselius smatra i da period od 18 mjeseci tokom kojeg će bivšim komesarima biti potrebno odobrenje Komisije da bi prihvatili nove profesionalne aktivnosti nije dovoljan i da bi trebalo da se produži na tri godine. Evropski parlament (EP) je, takođe, preduzeo korake u rješavanju odnosa poslanika i lobista, nakon skandala koji je izbio pošto je britanski list The Sunday Times ob-

javio da je nekoliko evropskih poslanika prishtalo da primi mito koje su im ponudili novinari tog nedjeljnika, predstavljajući se da su lobisti. Navodni lobisti su zauzvrat tražili da poslanici predlože određene izmjene nacrta zakona.

Radna grupa EP je krajem mjeseca počela da radi na mjerama koje treba da obezbijede veću transparentnost i očekuje se da će te mjere biti poznate u maju. EK i EP su, u međuvremenu, odlučili ove nedjelje da naprave zajednički register lobista. Upisivanje u register je, međutim, i dalje na dobrovoljnoj osnovi.

TROGODIŠNJA OTPREMNINA OD 20 HILJADA EURA MJESEČNO

Komisija nije predložila reformu sistema prelaznih naknada za bivše komesare, koji tokom tri godine od odlaska sa funkcije dobijaju nadoknade kako bi im se olakšala promjena profesije, što je prije dva mjeseca zatražila grupa evropskih poslanika. Te naknade iznose od 40% do 65% nekadašnje plate komesara, koja najmanje iznosi 20.000 eura mjesечно, i mogu se isplaćivati i u slučaju da bivši komesar već dobija platu za novi posao. On, međutim, ne može da ukupno primi više od svoje nekadašnje plate. Bivši komesari pravde i potpredsjednici EK Franco Frattini i Jacques Barrot koriste ovu beneficiju, što predstavlja problem pošto ih, kako tvrde u Evropskom parlamentu, "poreski obveznici dva puta plaćaju". Frattini je sada italijanski ministar spoljnih poslova, a Barrot je član francuskog Ustavnog savjeta koji je nadležan za sprovođenje Ustava i utvrđivanje ustavnosti zakona.

Centar za građansko obrazovanje (CGO) raspisuje OGLAS za polaznike XII generacije

ŠKOLE ZA LJUDSKA PRAVA

- škole za izučavanje ljudskih prava od teorije do prakse -

Školu čini 3 modula u ukupnom, ali intezivnom, trajanju od nedjelju dana tokom kojih se kroz brojna predavanja, radionice, projekcije filmova i forum teatar uči i diskutuje o različitim temama iz oblasti ljudskih prava. Sve troškove Škole pokriva CGO, uz podršku Norveškog ministarstva inostranih poslova, kroz regionalni projekat obrazovanja o ljudskim pravima na zapadnom Balkanu, a uz obavezu polaznika/ce da pohađa najmanje 80% programa. Škola ljudskih prava pruža široko teorijsko i praktično znanje o konceptu ljudskih prava, afirmaše kulturu ljudskih prava, inspirišući i motivišući ljude da se zalažu za svoja prava, kao i za prava onih koji nijesu u mogućnosti da to urade sami i osnažuje ih da imaju direktniji uticaj u društvu u budućnosti. Krajem februara 2010. CGO je uključen kao ravnopravni projektni partner u regionalni Program edukacije za ljudska prava za aktivno građanstvo na zapadnom Balkanu, koji teče od 2000. uz podršku norveškog Ministarstva inostranih poslova i u saradnji na Norveškim helsinškim komitetom za ljudska prav. Ulazak u ovu vrstu partnerstva podrazumijevao je izvjesnu preformulaciju koncepcije i organizacije dosadašnjeg programa, strukture učesnika, kao i uvođenje većeg broja interaktivnih časova nego je to do sada bio slučaj.

Shodno tome, na oglas za Školu ljudskih prava XII generacije se mogu prijaviti svi zainteresovani kandidati i kandidatkinje uzrasta od 18 do 25 godina bez obzira na pol, nacionalnost, vjeru ili uvjerenja, uz naznaku da prednost imaju aktivisti političkih partija i nevladinih organizacija, mladi lideri/ke i studenti/kinje i pojedinci/ke koji pokazuju visok stepen društvenog aktivizma.

Sa polaznicima će raditi stručni predavači koji će kroz prezentacije, radionice, projekcije filmova i teatar obraditi širok spektar tema iz oblasti ljudskih prava. Nakon završene Škole učesnici dobijaju diplomu i stiču pravo na dalje usavršavanje. Ukoliko želite da saznate, da čujete druge, da razumijete i različite, a otvoreni ste, hrabri, stalo vam je do sredine u kojoj živate i hoćete da doprinesete razvoju kulture ljudskih prava u Crnoj Gori nova Škola ljudskih prava je izbor za vas!

Zainteresovani kandidati/kinje mogu podnijeti prijavu sa kraćom biografijom najkasnije do 19. maja 2011, na adresu:

Centar za građansko obrazovanje
(za "Školu ljudskih prava")
Njegoševa 36, I sprat, 81 000 Podgorica
Tel/Fax: 020 / 665 112
E-mail: info@cgo-cce.org
www.cgo-cce.org

Call for Book Chapter Proposals

Working Title: Transitional Justice and Civil Society in the Balkans

Transitional justice has grown over the past 20 years into a globalized form of intervention following civil war and political repression. Transitional justice is ever-growing field which responds to dilemmas over how successor regimes should deal with past human rights abuses of their authoritarian predecessors. It comprises of a range of mechanisms and processes associated with a society's attempts to come to terms with a large scale past abuses in order to ensure accountability and serve justice, as well as to achieve healing, reconciliation, truth and conflict resolution. Transitional justice is an interdisciplinary field that takes place across a range of disciplines such as law, anthropology, history, ethics, development studies, cultural studies, sociology, art, psychology, theology and education. The intention of this volume is to identify and map broader justice dimensions of research and interventions that bear on the pursuit of transitional justice processes in the context of the Balkans. We expect the volume to yield a coherent view of theory and practices from the regional perspective that can guide future efforts in transitional justice scholarship and practice. The authors may come from variety of fields such as, but not limited to: law, anthropology, philosophy, media, ethics, politics, art, peace and conflict studies, development studies, history, ethics, cultural studies, sociology, psychology, theology and education. The book chapters may address theoretical questions on transitional justice or theoretically informed empirical projects. In order to explore these, and other issues, we seek chapters on topics including, but not limited to: community based reconciliation, regional programs, demobilization of ex combatants, legal or psychological aspects of transitional justice, gender dynamics of transitional justice, art, performance, theatre and transitional justice, media and transitional justice. Chapters may use any methodology and must not be previously published or under review for publication elsewhere. Submissions from scholars at all career levels are welcome. The book editors would like to especially encourage original studies written by scholars from the Balkan, or in collaboration with Balkan scholars/practitioners.

By June 10, 2011, the book editors would like to receive abstracts. All abstracts and manuscripts will go through a review process. If your abstract is accepted, we would like to receive your full manuscript of maximum 7,000 words by November 20, 2011. Accepted manuscripts should conform to APA citation format.

If you are interested in contributing a book chapter to this volume, please send a tentative title, a brief abstract for review (max 500 words) and short bio (150 words), to the book editors, Olivera Simic at o.simic@griffith.edu.au and/or Zala Volcic at z.volcic@uq.edu.au.

Izdavač: Centar za građansko obrazovanje (CGO)

EIC Bilten - Evropski puls - je elektronski časopis koji izlazi uz podršku fondacije Friedrich Ebert. Zaveden je u Ministarstvu kulture pod rednim brojem 578.

Urednik: Vladan Žugić

Uređivački kolegijum: mr Vera Šćepanović, Daliborka Uljarević,
mr Vladimir Pavićević, mr Dragan Stojović, mr Vladimir Vučinić, Petar Đukanović

Prevod i lektura: CGO

Art direktor: Ilija Perić

Ilustratorka: Dragana Koprivica

Producija: identity & promotion

Adresa redakcije: Njegoševa 36/l

Tel/fax: +382 20 665 112, 665 327
ep@cgo-cce.org, info@cgo-cce.org

Evropski puls možete preuzeti svakog posljednjeg petka u mjesecu na sajtu www.cgo-cce.org